

Iz pravosodne prakse.

Civilno pravo.

a) Zasebne pravice na javnem blagu, zlasti na javnih potih (§-a 287 in 288 o. d. z.) se dajo priposestvovati, kajti javna pota niso absolutno odtujiva (§ 1455 o. d. z.) in so tudi lahko predmet pravnega prometa (§ 311 o. d. z.), ki je le omejen glede na to, da so pota namenjena za občno rabo. Če zasebnik uporablja javen pot na način, ki ne ustreza občni rabi, če to stori v zavesti, da izvršuje zasebno pravico, in je vidno, da uveljavlja ta način rabe kakor njemu samemu (ne občinstvu) pristoječo pravico, tedaj je opraviti z zasebno pravno posestjo, tedaj je občna raba javnega blaga omejena, tedaj dotični predmet ni več nezmožen pravnega prometa. Takšno zasebno pravico lahko podelé organi, ki upravljajo dotični javni svet, a pridobi se tudi, če ti organi proti svoji dolžnosti pripuščajo rabo javnega sveta na drug način, kakor po občni, vsakemu občanu dovoljeni rabi. Čim je servituta na javnem svetu zasebnopravno pridobljena, je ne morejo zakasnele policijske odredbe več odpraviti. Deželna cestna zakona za Kranjsko od 26. sept. 1874, št. 27, in 28. julija 1889, št. 17 dež. zak. ne branita takega priposestvovanja, kajti ne obsezata zasebnopravnih določil. — K dokazovanju nepoštenosti posestnika (§-a 328 in 1477 o. d. z.).

(Konec.)

C. kr. najvišje sodišče je z odločbo dne 18. aprila 1906 zavrnilo tožničino revizijo ter tožnici naložilo, da mora plačati toženki 111 K 90 h stroškov revizijskega odgovora.

Razlogi.

Prizivna razzodba se izpodbija iz razlogov št. 4 in 3 §-a 503 c. pr. r.

Nepravilna naj bo pravna presoja stvari, ker se je izreklo, da je priposestvovanje zasebnih pravic na javnem blagu dopustno, ne da bi se upoštevalo dež. zakona za Kranjsko od 26. septembra 1874 št. 27 in od 28. julija 1889 št. 17 dež. zak., dalje, ker se je posest toženega društva smatralo za pošteno.

Kar se tiče možnosti in pravne dopustnosti priposestvanja zasebnih pravic na javnem blagu, posebno na javnih potih ali na prostorih, odmenjenih javni rabi, ni moči reči, da bi bilo naziranje prizivnega sodišča pravnopomotno.

Po §-u 311 o. d. z. je moči dobiti v posest vse telesne in netelesne stvari, ki so predmet pravnega prometa. Na takih stvareh se lahko izvršuje posest stvari same, pa tudi posest pravice na njej, kakor na tuji stvari — torej posest služnostne pravice.

Po §-ih 287 in 288 o. d. z. so javne ceste izročene splošni rabi, so torej javno ali občinsko blago.

Vendar pa so lastnina države ali občine. Ni izključena od-tujitev, ako se opusti namen, da naj služijo splošni rabi. Ni torej moči trditi, da so odtegnene pravnemu prometu. Ta pravna prometnost pa je le utesnjena, ker morajo biti iz javnih ozirov ohranjena splošni rabi. Javne ceste so torej le v tem zmislu splošno ali javno blago, ker so namenjene za splošno rabo.

Način in mera splošne rabe pa se ravna po nje smotru; določa se splošna raba po tem, da ima vsakdor pravico enake rabe.

Ako torej zasebnik rabi javno blago le v mejah javne rabne pravice, ki pristojta vsakemu občanu, potem pač ne more biti govora o priposestvanju, ker taka raba nima zasebno-pravnega naslova in ne zasebnopravnega značaja.

Drugače pa je, ako zasebnik rabi javni cestni prostor takó, da se ne prilega načinu in namenu splošne rabne pravice, temveč ji popolnoma ali deloma nasprotuje, jo izključuje ali pa utešnjuje.

Ako kdo javno blago rabi v zavesti, da izvršuje zasebno pravico in ako z načinom rabe vsakomur jasno kaže, da izvršuje tak način rabe kakor pravico, ki pristojta le njemu samemu, ne pa tudi občinstvu, potem imamo zasebnopravno posest pravice, katera javno blago popolnoma ali deloma odteguje splošni rabi. Čim pa je to tako, izgubi dotični predmet popolnoma ali deloma pravno prometno nezmožnost, oziroma utesnitev, more torej biti po §-u 311 o. d. z. predmet posesti. Potem pa se na tem predmetu lahko izvršuje tudi posest pravice.

Take pravice morejo podeljevati organi, ki imajo upravo, tretjim osebam.

Ko pa kak predmet ni absolutno neodtujiv, tedaj ga je moči po §-u 1455 o. d. z. tudi priposestvoudati, razun ako bi posebna zakonita določba izključevala možnost priposestvoudanja. Take določbe pa zakon ne pozna, nasprotno: iz določbe §-a 1455 o. d. z. se tudi lahko sklepa, da je priposestvoudanje dopustno, kajti absolutne neodtujivosti ni.

Ako je torej posest zasebne pravice možna, potem more ta posest privedi do priposestvoudanja, ako so dani vsi drugi predpogoji.

Ker je v le-tem slučaju ugotovljeno, da je bila splošna raba dotičnega prostora, ko so na njem bile postavljene mize, stoli in klopi in ko je stala veranda, izključena na ta način, da ondi ni bilo moči hoditi, potem se ne da prerekati dopustnost priposestvoudanja.

Tej dopustnosti priposestvoudanja pa tudi nista napoti zakona od 26. septembra 1874 št. 27 in od 28. julija 1889 št. 17 dež. zak. za Kranjsko, ker nimata nikakršnih zasebnopravnih določb.

Po cestno-policijskih redih bi bil mogel občinski odbor — dokler ni bila služnostna pravica zasebnopravno pridobljena — zabraniti s policijskimi odredbami rabo cestnega sveta na drugačen način kakor po splošni rabi, toda občina bi se bila morala te pravice poslužiti. Če tega ni storila, tedaj policijske odredbe ne morejo braniti pridobitve zasebne pravice vsled nadaljevane in do priposestvoudanja dozorele zasebne rabe.

Uprav to, da upravni organi in nadzorna oblastva javnega blaga ne pazijo, kakor vелеva dolžnost, nadomešča pri predmetih javnega blaga, ki pridejo v posest tretjih oseb, voljo: odtujiti jih.

Ako je po pravu možno, da druge osebe vzamejo dele občinskega blaga, oziroma javne ceste v zasebnopravno posest, potem je tudi možno, da se na njih izvršuje posest pravice po zmislu §-a 313 o. d. z.; potem pa tudi proti dopustnosti priposestvoudanja dotične pravice v pravnem oziru ni zadržka. —

Revizija misli dalje, da se je stvar nepravilno presoalo, ker se je smatralo, da je poštenost toženega društva izkazana.

Preiskati je torej treba, ali dejstva, ki so ugotovljena, morejo izkazati nepoštenost, katero je treba po zmislu §-ov 328 in 1477 o. d. z. proti posestniku dokazati, ker za poštenost govori

zakonita domneva; oziroma je li prizivno sodišče pravilno sklepalo, da ugotovljena dejstva ne morejo dognati dokaza za nepoštenost.

Prvo sodišče je izvajalo nepoštenost iz vsebine gubernijalne naredbe od 29. septembra 1837 št. 22.035 (D), iz kupne pogodbe od 13. septembra 1837 (E) in iz zapisnika o seji kazinskega ravnateljstva dne 30. aprila 1886 (št. 11).

Prizivno sodišče pa nasprotno v vsebinah teh listin ni našlo ničesar, kar bi moglo roditi pomisleke proti poštemu izvrševanju posesti.

Ta nazor je pravilen. Kupno pogodbo od dne 10. februarja 1836, s katero je magistrat od posestev nekdanjega kapucinskega samostana odprodal kazinskemu društvu za stavbo kazine potrebni del, je omenjena gubernijalna naredba potrdila, toda s klavzulo, da sme magistrat kazinskemu društvu odstopiti le toliko sveta, kolikor ga je za stavbo res potrebnega, da pa se mora glede ostalega terena zdrževati vsake rabe in izkoriščanja brez izrecnega dovoljenja gubernija. Ta gubernijalna naredba pa je mogla vezati občino ali pa kazinsko društvo, če mu je bila klavzula znana, le dotlej, da je stopil občinski red od 9. maja 1850 št. 276 dež. zak. za Kranjsko v veljavo, torej ni mogla biti poštenosti kazinskega društva z ozirom na pravost njegovega izvrševanja posesti po letu 1850 gotovo nič več napoti.

Da je bilo kazinsko društvo najmanj že leta 1852 prepričano, da ima pravico, pred kazinskim poslopjem, oziroma pod streho imenovano »Vordach« in nasproti tej na pokritem prostoru v »Zvezdi« postavljati mize, klopi in stole, izhaja iz najemne pogodbe od 13. julija 1852, sklenjene med kazinskim ravnateljstvom in kavarnarjem, v kateri se je le-temu naravnost ukazalo, da mora postavljati streho (»Vordach«) in pokriti prostor za sedeže in da mora postavljati mize, klopi in stole. Ta zaveza kavarnarja se nahaja tudi v poznejšnjih najemnih pogodbah, torej ni nikake dvojbe, da je smatralo kazinsko društvo tako ravnanje za svojo pravico, služečo v prid kazinskemu poslopju.

Če občina, ki je tako izvrševanje videla, ni ugovarjala, je imelo toženo društvo temmanj povoda dvomiti na svoji pravici.

S kupno pogodbo od 23. decembra 1837 se je magistrat zavezal v prid kazinskemu poslopju in vsakokratnemu lastniku

napraviti pred kazinskim poslopjem cesto, široko 8 dunajskih sežnjev, jo vzdržavati, pustiti otvorjeno in skrbeti, da ne sme biti na vsem cestnem svetu nikdar raba ceste ali pa dostop luči oviran, ter se je ta zaveza v prid kazinskemu društvu vpisala v zemljiško knjigo. S tem se je ustanovilo pravico toženega društva, oziroma njemu lastnega kazinskega poslopja proti mestni občini. Ta zaveza mestne občine sama po sebi nikakor ne bi izključevala, da bi ne bila mogla podeliti kazinskemu društvu v prid njegovega poslopja tudi pravice, na enem delu te ceste mize in stole postavljati, streho (»Vordach«) napraviti in se posebno na prostoru, ležečem nasproti kazinskemu poslopju in že izven cestnega terena v »Zvezdi« izvrševati kako pravico rabe. Ako pa gorenja pogodbeno določba takih pravic ni izključevala, potem se z njo nedostatek poštenosti v izvrševanju pravice ne da dokazati.

Potemtakem pa tudi iz vsebine zapisnika od 30. oktobra 1883 ni moči izvajati nedostatka dobre vere. Brez pomena je pri tem, so li člani ravnateljstva poznali kupno pogodbo ali ne, ker gori označena določba §-a 6 te pogodbe ni izključevala dovolitve pravice, rabiti cestni teren s postavljanjem miz itd., kar pa se je tudi lahko dovolilo pozneje izrecno ali pa na tihem.

Tista mesta zapisnika, ki jih je prvi sodnik navajal v dokaz nepoštenosti: da se je treba zaradi ureditve vozne ceste, ki jo je nameraval zgraditi magistrat, predno se postavi verando, sporazumeti z mestnim inženerjem, in da je ravnatelj obljubil, da bo kar najodločneje branil pravice kazine do cestnega terena, izvirajoče iz kupne pogodbe, bi mogle pač utemeljevati nedostatek dobre vere glede priposestevanja lastnine, nikakor pa ne glede priposestevanja služnostnih pravic. Kajti o teh v kupni pogodbi ni govora, in se je posest takih služnostnih pravic tudi pozneje na pošten način lahko pridobilo. Pač pa govori to, ker se je omenjalo, da se je treba z inženerjem sporazumeti, za dobro vero, namreč za domnevo, da se bo oziralo na postavitev verande, ko se bo napravljalo hodnik.

Ker je od kupne pogodbe iz l. 1837 do omenjene seje l. 1885 pretekla tako dolga doba in se je posest teh pravic tekom vse te dobe, najdalje pa od l. 1852 izvrševalo, so bili člani ravnateljstva kljub pogodbi lahko mnenja, da so se jim te pravice

dovolile, in ni nasprotovala dobri veri kupna pogodba ter vknjižba pravic, izvirajočih iz te pogodbe v prid kazinskemu društvu. Torej nima z vprašanjem o dobri veri in poštenju posestnih pravic niti inštitut zemljiške knjige niti nazor o zvestobi in poštenju v javnem in pravnem prometu ničesar opraviti.

Te dejanske okolščine torej ne morejo izključiti poštenosti, tudi ne, ako bi se vzlic ugotovitvi prizivnega sodišča naglašalo, da so člani ravnateljstva vedeli o kupni pogodbi in o vknjižbi pravic kazinskega društva.

Drugih razlogov za nepoštenost pa se ni trdilo.

Ako se je prizivna inštanca sklicevala tudi na mnenje, izraženo v pravnem odseku občinskega sveta, da je priposestvanje možno, se proti temu tožnica ne more pritoževati, ker prizivna sodba omenja to le mimogrede, ne da bi iz tega sklepala kaj merodavnega.

Revizija slednjič preroka, da so najemniki kavarne izvrševali služnostno pravico »fundi nomine«. V tem pogledu pa zadostuje, če se pokaže na vse najemne pogodbe od l. 1852 naprej, ki nalagajo najemnikom izrecno dolžnost, da morajo postavljati mize, klopi in stole na obeh prostorih. Vsak najemnik je v tem zmyslu tudi delal vso dolgo dobo let, torej ni dvomiti, da niso izvrševali te pravice v svojem imenu, temveč, da so jo izvrševali kakor najemniki za pravico, ki si jo je lastilo kazinsko društvo kakor lastnik kazinskega poslopja, torej v društvenem imenu, da so torej ravnali za kazinsko društvo ter da so tudi dovršili priposestvanje za društvo, tembolj, ker je kazinsko društvo vedelo, da so vsled njegovih ukazov taka dejanja izvrševali.

Revizijska izvajanja torej nikakor ne morejo utemeljiti trditve, da je bila napačna pravna presoja glede zahtev priposestvanja. —

Pa tudi revizijski razlog po zmyslu §-a 503 št. 3 c. pr. r. ne drži.

V tem oziru navaja revizija nastopne točke, češ, da nasprotujejo prvosodnemu dejanskemu stanu:

- a) »Zvezda« bi se bila na spornem prostoru ogradila tako, da se je lažje streglo ondi sedečim gostom kazinske kavarne;
- b) ta prostor bi bila občina tlakovala, da je udobnejše za iste goste;

c) prostor, na katerem sedaj stoji veranda, bi naj bila občina leta 1886 tlakovala, da bi tako pospeševala smotre družabnega podjetja;

d) da se je v tem tlaku že »a priori« postavilo izdobljene kamne za bodočo verando, z dovoljenjem ali vsaj z vednostjo občine;

e) da je veranda izključevala javni prehod;

f) da je imela isti učinek tudi zasebna raba na parceli št. 1. Na to je pripomniti:

V stavkih *a)*, *b)*, *c)* se ne ugotavljajo dejstva, temveč so izrečene le domneve o smotru dotičnih naprav, ki pa so za presojo stvari same popolnoma brez vsakega pomena.

Ugotovljena so dejstva, da »Zvezda« na prostoru pred kazino ni bila ograjena in da je občina ta prostor in tudi prostor, na katerem stoji veranda, tlakovala. Zakaj se je to zgodilo, je čisto vseeno, samo da se priznava lastnino občine na tem svetu in da se govori le o služnostni pravici kazinskega poslojja. Kajti gotovo je, da te naprave niso ovirale izvrševanja služnostnih pravic, da občina takrat, ko je oba prostora tlakovala, ni izdala prepovedi, da ondi ne smejo postavljati miz, klopi in stolov, in da se tudi ne sme postaviti verande. Ker se je torej služnostna pravica vkljub temu neovirano in neprerekano naprej izvrševala, je brez pomena, je li občina z omenjenimi napravami hotela izvrševanje olajšati ali ne, temveč zadostuje, da ni imela namena, izvrševanje otežiti ali ovirati.

Ad *d)*. Izpodbijana rzsodba ne trdi, da bi občina bila že naprej dala dovoljenje, nego le, da je dopustila, da se je izdobljene kamne vzdalo v novo napravljeni šamotni tlak.

Ker stoji veranda na javnem prostoru, se je moralo vsekdar že pri postavitvi verande videti, na kakšen način so stebri pritrjeni, najmanje pa bi bili morali občinski organi skrbeti, da bi se bila stvar preiskala. Ker se to ni zgodilo, potem ni moči govoriti o ugotovitvi, nasprotujoči pravdnim spisom, če navaja prizivna sodba, da se je temeljne kamne vzdalo in tožeča občina je tako premembo svojega tlaka dopustila, tudi ne, ako se ozira na izpovedbe prič D. in M.

Ad *e)* in *f)*. Prizivno sodišče meni, da je veranda, ko je bila postavljena, torej tudi že pred l. 1886, ko se jo je po zimi

odstranjivalo, izključevala javni prehod in da se je prostor na parceli št. 1 le takrat splošno rabilo, kadar ondi niso stale mize, klopi in stoli, — to ni v nasprotju s pravnimi spisi oziroma z izpovedbami prič, iz katerih je prizivno sodišče izvajalo, da so te dejanske okolščine dokazane.

Ocene dokazov pa v revizijskem postopanju ne gre iznova pretehtavati.

Revizija je torej v vseh točkah neutemeljena in bilo jo je zavrniti.

Odlomba o stroških revizijskega postopanja se opira na §-e 41 in 50 c. pr. r. M.+Š.

b) Presudivanje o valjanosti službovnog ugovora medju općinom i općinskom i kotarskom liečnikom, spada u područje redovnih sudova.

Liečnik dr. G. sklopio je na podlozi odluke općine u Š. kroz njezinog načelnika za rečenu općinu u Š. i podopćine P., R., N., L., Št. i R. ugovor za službu od dana 8. ožujka 1903, po kojem je bio isti dr. G. primljen kao općinski i kotarski liečnik godišnjom plaćom od Kr. 1772. Napose u čl. 3 već spomenute pogodbe ustanovilo se, da obje stranke imaju pravo otkaza na četvrt godine, općina pa samo radi zakonitih uzroka, ili kad nebi dr. G., kao općinski i kotarski liečnik vršio svojih dužnosti po zakonitim propisima. Jer je općina u Š. svojim odlukom od 2. veljače 1905 i dodatkom od 8. veljače 1905 br. 197 dala otkaz službi općinskog in kotarskog liečnika, podnio je dr. G. kod c. kr. zem. suda u Trstu tužbu Cg II 76/5-1 kojom zahtjeva da se utvrdi:

Tužena općina Š. dužna je priznati, da je nevaljan otkaz gore spomenutog službovnog ugovora, koji je otkaz ona dala tužitelju odlukom od 2. veljače 1905 br. 197, odnosno dodatkom 8. veljače 1905 isti br., te, da stoga opstoji u valjanosti službovna pogodba od 8. ožujka 1903.

Proti tužbovnom zahtjevu tužena stranka prigovara: da stvar ne spada u područje redovnih sudova, jer sporove medju općinama i svojim službencima imaju riješavati druge oblasti; da napose slični otkazi imaju, da budu prosudjeni po nadležnim

političkim oblastima; da je upitna pogodba ništetna, jer nije bila predložena zemaljskom odboru na odobrenje u smislu §-ih 87 i 88 opć. r.; da načelnik nije bio ovlašten sklapati pogodbu za podopćine, čega radi su ove imale pravo, da su odbile svaki prinos, i konačno, da tužitelj nije vršio svoje službe po zakonitim propisima.

Tužbi bilo je udovoljeno odbitkom svih prejudicijalnih i stvarnih prigovora tužene općine u svim trim stepenima i vrhovno je sudište odbilo tuženičinu reviziju riješitbom od 23. siječnja 1906 br. 18515 i to iz slijedećih razloga:

Tužena općina pobija presudu prizivnog suda iz razloga naznačenih u točkama 1—4 §-a 503 gr. postup., al to, krivo.

Kaošto je već prvi sud utvrdio, radi se u nazočnom slučaju samo o tome, da-li je otkaz službovnog ugovora od dana 8. ožujka 1903 br. 359, o kojem otkazu je bio obavješten tužitelj pismeno dne 8. i 9. veljače 1905, valjan ili ništetan.

A drugi tužbeni zahtjev, da se naime ustanovi valjanost službovnog ugovora, je poredjeno pitanje, koje smjera na izpunjenje ugovora ina povratak pravnih odnošaja u prijašnje stanje.

Stoga, prikazuje se tužbeni predmet kao zahtjev izvirajući iz zasebnog prava, o kojem su redovni sudovi pozvani po §-u 1 Pr. o n. s, presudjuju i odluče.

Razlog po točki 2 §-a 503 gr. p. uložen je na predmnjevni način, naime za slučaj, kad ne bi bili rezultati cijelokupne razprave dostatni za presudjenje spora. U tom smislu zahtjeva se izvedenje nanovo svih u parnici već provedenih dokaza.

Al, izvodjenje revizije je u ovom smjeru nezakonito i nepripustivo, pošto nijesu označena bitne mane, o kojim se tvrdi, da su zapriječile spornu stvar potpuno pretresti i temeljito prosuditi. Ne opstoji dakle razlog tačke 2 §-a 503 gr. post.

Tuženica se zaista po broju pozivlje na revizijski razlog naveden u točki 3, §-a 503 gr. p., al bez ikakvog činjeničnog navoda, stoga nemože se unići u stvarno pretresanje istoga.

Istotako neutemeljen je razlog, da se prizivna presuda osniva na pogriješnom pravnom prosudjenju stvari.

Upitni službovni ugovor bio je sklopljen medju današnjim strankama, ne samo na korist tužene općine Š., nego i na korist kotarske boln. blagajne i drugih gore spomenutih podopćina.

Tuženica niti ne tvrdi, a manje još dokazuje, da je bio upitni ugovor kadkada sporazumno medju strankama razriješen ili drugačije ukinut, ili, da je tužena općina ovlaštena bila po inim učesnicima dati otkaz službe tužitelju dr. G., stoga nemože, da budu već spomenutim otkazom povrijedjena prava i obveze inih učesnika. Negledeć nato ima se isti otkaz smatrati bez ikakvog pravnog učinka, pošto je neopravdan prigovor, da se kotarska boln. blagajna i podopćine brane pridonašati primjernim dielovima k ugovorenoj plaći, i to tim manje, što je tužena općina Š. ovlaštena primjernim sredstvom prisiliti sodrugove, da vrše svoju dužnost.

Pošto nije dakle tuženica dokazala, (prema rezultatima razprave i dokazivanja, koju su utvrđeni u parničnijem spisima prvog suca ina koje je i revizijski sud vezan po §-u 513 gr. post.), da nije tužitelj vršio dužnosti u liečnikom svom poslovanju prema zakonitim propisima: nije bilo povoda za otkaz, stoga imala se odbiti revizija.

Dr. S—n.

---

c) Dogovor, da naj upnik prejema na mesto plačila dajatve iz užitka dolžnikovega, ni nedopusten; ne izključujeta ga niti § 1393 o. d. z., niti § 330 izvrš. reda.

Prvo sodišče je v pravni stvari Š-a proti I-u, zaradi ugasnitve pravice do užitka, razsodilo:

Toženi I. je dolžan priznati, da je pravica, da bi jemal dajatve iz užitka, vknjiženega temeljem izročilne listine z dne 23. novembra 1878 na posestvu *x* za tožnika Š., nedopustna, brezvplivna in že izpočetka neveljavna; tudi temeljem dolžnega pisma z dne 11. februvarja 1883 sub praes. 2. julija 1883 na toženca knjižno izvršeni prepis teh užitkarskih dajatev je brezvpliven, oziroma je bil brezvpliven izpočetka; toženec I. se je dolžan vzdrževati vsega nadaljnjega izvrševanja užitkarskih pravic — zlasti jemanja užitkarskih dajatev, in dovoliti, da se pri posestvu *x* knjižno izbriše prepis užitkarskih dajatev ali dohodkov, ki se je bil njemu prepisal na podlagi dolžnega pisma z dne 11. februvarja 1883.

Razlogi.

Tožnik Š. je z dolžnim pismom z dne 11. februarja 1883 svoj na posestvu *x* zavarovani užitek prepustil svojemu upniku I., da ga ta sprejema, oziroma je temu odstopil ta užitek. Naj se že odstopi užitek ali pa le posamezne užitkarske dajatve, ki zapadejo v plačilo v bodočnosti, — tako pravno opravilo je brezvplivno, neveljavno. Po §-u 1393 obč. drž. zak. se lahko odstopijo vse odtujivne pravice, pravic pa, ki so spojene z osebo in ki z njo tudi preminevajo, ni možno odstopiti, in zato je neodstopen tudi užitek, kateri je ustanovljen edino in izključno le za užitarja in ki premineva z njegovo smrtjo.

Tudi posameznih užitkarskih dajatev, ki zapadejo v plačilo šele v bodočnosti, — ni moči odstopiti, ker je pravica do teh dajatev zavisna od tega, če dočaka užitar dan zapalosti, in šele po zapalosti in za življenja užitarjevega lahko postanejo take užitkarske dajatve prometni predmet; dokler pa užitkarske dajatve niso eksistentne, ne morejo biti predmet prometa (pravnega opravila).

Iz teh razlogov je bilo tožbenemu zahtevku ugoditi in to tem bolj, če se upošteva tudi predpis §-a 330 izvrš. r. Š-ove užitkarske dajatve ne dosegaajo letnega zneska 600 K. Predpis §-a 330 izvrš. r. je »ius singulare in favorem« užitarjev, ki nima drugega namena, nego užitarju zagotoviti eksistenco za čas, ko se ne bo mogel več sam preživljati, in je utemeljen iz razlogov javnega prava. Da »ius singulare«, temelječ na takih razlogih, je po svojem značaju uporabljati tudi na pravno razmerje, katero je nastalo še pred veljavnostjo novega izvršilnega reda. Predpis §-a 330 izvrš. r. se nanaša seveda na eksekucijo in nima analognega določila — kakor pri §-ih 290 do 292 in 293 izvrš. r. — takega določila bi pa tu ne bilo treba, ker že § 1393 o. d. z. pravi, da je užitek neodstopen.

Razsodba ne izreka, je li terjatev I-ova per 1000 K vsled plačila ugasnila, ker bi v tem faktu tičal razlog za ugasnitev pravice vsled jemanja užitka, a to pravico je sodišče spoznalo za neveljavno izpočetka.

Prizivu toženca višje deželno sodišče ni ugodilo.

Razlogi.

Prizivno sodišče odobrava nazor prve inštanice, da so neodstopne pravice užitka in posamezne užitkarske dajatve bodisi po §-u 1393. o. d. z., bodisi po §-u 330. izvrš. r., dokler niso zapale. Z dolžnim pismom z dne 11. februarja 1883. je tožnik, prejemši od toženca posojila 500 K na 6% obrestovanje, temu odstopil svoj knjižno zavarovani užitek in sicer v pokritje obresti. Po §-u 1393. o. d. z. se ne dajo odstopati pravice, ki so spojene z upravičenčevo osebo, ako preminevajo s to osebo. Takim pravicam je prištevati tudi pravico do užitka, ker je užitek določen za gotovo osebo, tu za tožnika, in nehava s smrtjo te osebe. Drugače se ne da razlagati ona zakonova določba, oziraje se na predpis §-a 6. o. d. z., po katerem se zakonu ne sme drugačen pomen podtikati, nego kateri izhaja iz besednega skladja.

Brezvpliven je ugovor prizivatelja, češ, da bi bil zakonodavec užitek, ako bi bil neodstopen, uvrstil v § 293. izvrš. r.; kajti v tem paragrafu so navedeni imovinski predmeti, katerih po zmislu I. dela, II. odd., II. naslova in II. razdelka izvrš. reda, v kojem se razpravlja o izvršbi na denarne terjatve — ni možno zarubiti, dočim užitek ni uvrščen med denarne terjatve, temveč v IV. razdelek, v katerem je govor »o izvršbi na druge imovinske pravice«.

Z ozirom na to, da prizivno sodišče iz teh razlogov smatra užitek za neodstopen, ni reševalo vprašanja, je li ugasnila terjatev toženega I. vsled plačila.

C. kr. najvišje sodišče je z odločbo od 2. decem. 1893 št. 12.392 ugodilo toženčevi reviziji.

Razlogi.

Dogovor, ki ga trdi tožnik sam, je pogodba sklenjena med strankama o tem, kako naj tožnik (dolžnik) tožencu plačuje obresti od posojila, oziroma tudi kapital sam; s to pogodbo se ni odstopila pravica, spojena s tožnikovo osebo, ki bi s to osebo ugasnila, ampak se je le soglasno med upnikom in dolžnikom določilo, da naj toženec tudi v bodoče le samemu tožniku pristojne, iz njegovega užitka v plačilo zapadajoče dajatve

jemlje in sicer jih sprejemlje namesto plačila. Ta dogovor, ki ga navaja tožnik, ni bil neveljaven ali brezvpliven, ravno tako kakor bi bil veljaven domenek, s katerim bi bil tožnik še le po nastali zapalosti dajatev svojega užitka pooblastil toženca, naj sprejemlje te dajatve in jih obdrži namesto plačila; istotako je smatrati, da je domenek, kakor ga navaja tožnik, veljaven, ker to nič ne moti, če se je način, kako se naj dolg plačuje, dogovoril takoj pred pogodbo. Torej ni moči tega, kar se je po lastnem priznanju tožnikovem med strankama glede načina plačevanja obresti od toženčeve terjatve in glede plačevanja terjatve same bilo dogovorilo, presojati s stališča §-a 1393. o. d. z., niti govoriti o uporabi predpisa §-a 330 izvrš. r. v tem slučaju, ker tu ne gre za izvršitev eksekucije na tožnikov užitek.

Da pa predpis §-a 330. izvrš. r. ne izključuje določil pogodbe, po katerih upravičenec z užitkom, po §-u 330. izvrš. reda izvzetim iz eksekucije, razpolaga v korist upnikovo, da mu ga zastavi, odstopi, nakaže ali drugače, da tedaj taki dogovori niso brez pravne moči, izhaja že iz tega, ker § 330. izvrš. r. ne vsebuje tistega posebnega določila, kakršno je glede na predpise v §-ih 290. do 292. izraženo v §-u 293 izvrš. reda in podobno v §-u 380 izvrš. reda glede nedopustnosti začasnih odredb obseženo. Analogna uporaba le-teh navedenih prepisov ni dovoljena, ker tu gre za izjemne predpise. Kolikor se tedaj tožbeni zahtevek opira ob določbo §-a 1393, o. d. z., oziroma §-a 330 izvrš. r. in kolikor zahteva sodbo po tem zahtevku, je tožba neupravičena, in če bi bil tožnik svojo zahtevo utemeljeval le na gori navedeni način, bi bilo tožbo popolnoma zavrniti. Ker pa je tožnik zahteval sodbo iz razloga, da je pravica toženčeva do jemanja užitkarskih dajatev ugasnila vsled plačila cele terjatve v znesku 1000 K in da naj se ta toženčeva pravica vsled tega pri posestvu knjižno izbriše, in ker se ponujani dokazi o tem plačilu oziroma neplačilu pri sodiščih nižjih inštanc niso izvršili, ne more revizijsko sodišče soditi o stvari sami.

Zato je bilo sodbo prizivnega sodišča razveljaviti in stvar vrniti istemu sodišču, da vnovič razpravlja in razsodi o nji (§ 182., 496. št. 2., 3., 510., 513. c. pr. r.).

A. D.

d) Zavarovalna polica, ki se glasi na prinosca in je za časa zavarovančeve smrti zastavljena za njegov dolg, spada glede prebitka v njegovo zapuščino, čeprav jo je v oporoki izrecno naklonil drugi osebi.

Dne 1. januarja 1892 je umrl v Pulju c. in kr. stotnik K., ki se je bil pri banki »Slaviji« zavaroval za slučaj smrti z zneskom 750 gld. Dotično, na imetelja, to je prinosca glasečo se polico, je bil K. zastavil pri neki posojilnici v Trstu, da je dobil posojilo. Po njegovi smrti je posojilnica realizirala zastavljeno polico, si poplačala svojo posojilno terjatev, a ostanek 276 gld. 34 kr. poslala okrajnemu sodišču v Ljubljano, ki je bilo pristojno za zapuščinsko razpravo po K-ju in ki je vposlani znesek oddalo depozitnemu uradu.

Pokojni K. je imenoval v svoji pismeni oporoki od 30. decembra 1891 za univerzalno dedinjo svojo hišno Ivano L. in v njej osobito omenil, da naj ta Ivana L. dobi zavarovalno svoto iz dotične police. Depozit 276 gld. 34 kr. je edini aktiv K-ove zapuščine, dočim je bilo oglašanih pasiv veliko več. Med temi pasivi je tudi terjatev c. in kr. vojn. erarja v znesku 25 gld. 62 kr.

Okrajno sodišče v Ljubljani je z odlokom od 19. decembra 1892 izreklo, da je zapuščina K-ova radi pomanjkanja premoženja odpravljena, ter je odkazalo vse zahteve, zadevajoče depozit 276 gld. 34 kr. na redno pravno pot, glede na to, da ni moči odločiti v izvenspornem postopanju.

Depozit se je kasneje z zneskom 272 gld. 34 kr. naložil na knjižico Mestne hranilnice ljubljanske.

C. in kr. vojaški erar je po c. kr. fin. prokuraturi za Kranjsko vložil pri c. kr. okrajnem sodišču v Trstu proti Ivani L. v Trstu tožbo, s katero je zahteval, naj se ugotovi, da omenjeni depozit, odnosno vložna knjižica z zneskom 272 gld. 34 kr. spada v zapuščino pokojnega K. ter da je tožena Ivana L. dolžna to priznati.

Okrajno sodišče je z rabsodbo od 16. marca 1900 opr. št. C VI 191/00-3 tožbeno zahtevo zavrnilo iz naslednjih razlogov:

V tem slučaju gre le za vprašanje, ali znesek 272 gld. 34 kr., ostanek izkupila iz vprašljive zavarovalne police, spada v zapuščino K-ovo ali ne.

Zapuščino kakega pokojnika tvorijo vse imovinskopravne razmere, v katerih se je pokojnik nahajal in ki z njegovo smrtjo niso ugasnile (§-a 531, 1448 o. d. z.). Sestavina zapuščine je torej le tisto premoženje, ki ga poseduje zapustnik za časa svoje smrti. Kar torej ni lastno zapustniku, tega ni sprejeti v zapuščino.

V le-tem slučaju je bil pokojni K. z banko »Slavijo« sklenil zavarovalno pogodbo v prid imetelja, to je prinosca zavarovalne police, torej v prid tretje osebe in zategadelj pristojna le tej tretji osebi, ko zavarovatelj umre, pravica do zavarovalnega zneska. Ta znesek ne more spadati v zapuščino zavarovanca, ker le-ta v pogodbi ni mogel za sebe pridobiti pravic do zavarovalne svote in jih tudi ni pridobil. Potemtakem tudi zapuščinski upniki ne morejo ničesar zahtevati iz te zavarovalne svote, ker je to premoženje zapuščini tuje.

V svoji oporoki od 30. decembra 1891 je pokojni K. postavil toženko za univerzalno dedinjo in jej po vrhu izrecno volil ostanek iz zavarovalne svote; on je torej imenoval osebo, kateri v prid se je sklenila zavarovalna pogodba in katero naj je po njegovi smrti smatrati za imeteljico zavarovalne police, osebo torej, katera naj je po njegovi smrti upravičena prejeti zavarovalno svoto.

Iz teh razlogov je bilo odbiti tožbeno zahtevo.

Proti tej razsodbi je finančna prokuratura vložila priziv, češ, da je prvosodna odločba pravnopomotna, in predlagala, da naj se njeni tožbeni zahtevi ugodi.

Deželno sodišče v Trstu prizivu ni ugodilo, ampak je prvo razsodbo potrdilo iz razlogov:

Prizivno sodišče je tako, kakor prvi sodnik, zavzemalo pravno stališče, da ostanek izkupila iz vprašljive zavarovalne police in pravica do tega ostanka ne spada v premoženje pokojnega K., torej tudi ne v njegovo zapuščino, in da vsled tega tudi njegovi upniki ne morejo iz tega iskati svojega plačila.

Pravica do zavarovalne svote, po zavarovalni pogodbi, ni bila določena v prid K.-a, nego v prid prinosca police, in ta pravica naj bi bila po pogodbi postala eksistentna po njegovi

smrti. Kar je K., dokler je živel, ukrenil glede police, odnosno glede zneska, za slučaj njegove smrti zagotovljenega, to seveda ostane v polni pravni moči, kajti, akoravno je za časa življenja polico, glasečo se na imetelja, zastavil, da je denar dobil, je vendar polica bila vedno v njegovi posesti, in pozneje je ta polica, odnosno njena denarna terjatev, ko je bila imenovana oseba, za katero ugodnost velja, prišla naravnost v last toženke. Ker je zapustnik v svoji oporoki od 30. decembra 1891 toženko imenoval za svojo dedinjo, je tako razpolagal z vsem svojim premoženjem.

Če bi bil zapustnik smatral, da tudi zavarovalna svota spada v njegovo zapuščino, tedaj bi mu ne bilo potreba, da je o tem še posebej ukrepal. To, da je K. v isti oporoki naklonil toženki tudi ostanek iz zavarovalne svote in to izrecno, razumeti je tako, da je hotel osebo natančno in določno imenovati, kateri v prid se je bila sklenila zavarovalna pogodba in katero je po njegovi smrti bilo vpoštovati za imateljico police. Toženka si je torej pridobila pravico do zavarovalne svote direktno »iure proprio«; dedna pravica že itak opravičene toženke ne tvori naslova, da ona dobi svoto, nego samo legitimacijo kakor »tertius«, in vseeno je, ali je toženka za časa smrti zapustnikove bila v posesti police ali ne, kajti le-ta je zgolj dokazna listina za sklenjeno pogodbo.

G. kr. najvišje sodišče je z odločbo od 26. julija 1900 št. 10.023 reviziji tožeče finančne prokurateure ugodilo, izpodbijano prizivno rzsodbo spremenilo, in spoznalo za pravo po tožbeni zahtevi.

Razlogi.

Revizija, ki se opira le na § 503 št. 4 c. pr. r. je utemeljena.

Ugotovljeno je, da gre tukaj za zavarovalno polico, ki se glasi na prinosca, da jo je zavarovanec zastavil pri posojilnici in da je to polico posojilnica po smrti zavarovanca, kakor imetelja police dala si izplačati in da je, odbivši svojo terjatev, ostali znesek oddala zapuščinskemu sodišču. Toženka sama ni trdila, da bi bil zavarovanec njej v prid s kakim dejanjem med živimi razpolagal z eventualnim glavničnim ostankom, nego ona opira

svojo pravico do tega ostanka na zadnjevoljno naredbo zavarovanca in zategadelj ona ne more zahtevati prebitka iz naslova, da je imeteljica police, nego le na podlagi zadnjevoljne izjave, torej »extitulo haereditatis«.

Dvojbe ne more biti, da je zavarovalna polica bila vrednost v premoženju zavarovanca, kajti on jo je zastavil, da si je dejansko denarja dobil. Če je torej zavarovanec s svojo pravico iz police zadnjevoljno razpolagal, je s tem jasno pokazal namen, da je smatral to pravico za sestavino in sicer v tem slučaju za edino sestavino svojega premoženja.

Po vsem tem je bilo reviziji ugoditi.

e) Pristojnost izvršilnega sodišča velja tudi za izpodbojne tožbe konkurznega oskrbnika radi neveljavnosti izvršilnih zastavnih pravic nasproti konkurznim upnikom (§ 17 in 37 izvrš. reda).

C. kr. okrajno sodišče v Mariboru je s sklepom od 7. avg. 1904 CIV 27/4-1 tožbo drja Frana R. kakor konkurznega oskrbnika v konkurzu St. proti tožencu Francu F., pto pravne neveljavnosti zastavnih pravic radi 6000 K, po zmislu §-ov 43 in 41 odst. 2 izvrš. reda uradoma zavrnilo radi nepristojnosti sodišča. Dovolilo pa je zaeno predlagano odložitev izvršbe v zmislu §-a 42 št. 5 izvrš. reda, in sicer do pravomočnosti tega sklepa, odnosno, če bi kaka višja instanca ugotovila pristojnost tega sodišča, do pravomočne razsodbe v tej tožbi.

Razlogi.

Po vsebini in zahtevku je ta tožba uporna tožba po zmislu §-a 37 izvrš. r. Pogoj taki tožbi pa je, »če druga oseba trdi, da ima do predmeta, zadetega po izvršbi, pravico, glede na katero bi bilo nedopustno, opraviti izvršbo«.

Iz tega je razvidno, da, če že ni za tožbeni temelj naravnost in izključno potreben obstoj kake stvarne pravice, je vendar-le predpogoj taki tožbi prvič materijalna pravica glede stvari, zadetih z izvršilom, in drugič pravica, ki že mora eksistentna biti takrat, ko se je naperila uporna tožba.

Tožitelj pa opira svojo tožbo na izpodbojno pravo, zajamčeno v zakonu z dne 16. marca 1884 št. 36 drž. zak. To pravo je po jasnih določilih tega zakona po svoji celi vsebini čisto pravnomočno pravo, tožno pravo in nima nikake materijalnopravne podlage ter se da uveljavljati samo s tožbo ali z ugovori. Eksistentno pa postane tudi šele v trenutku, ko se je izvršilo pravno dejanje, ki ga je izpodbijati, torej nastane šele s tem dejanjem.

V le-tem slučaju ustvarja oprava izvršbe izpodbojno pravico, uveljavljano s to tožbo in potemtakem ni moči reči, da uveljavljana izpodbojna pravica ne dopušča oprave izvršbe, zakaj takrat, ko se je opravila izvršba, ta pravica še ni obstajala, temveč je nastala šele z opravo izvršbe in vsled nje.

Tako je jasno, da izpodbojna pravica po svoji vsebini in svojem izviru ne spada med pravice po zmislu §-a 37 izvrš. reda, in iz tega izhaja, da nedostaje kompetenčnega razloga po zmislu §-ov 37, ozir. 17 izvrš. reda. Ker zato tožbo tudi sicer z ozirom na vrednost spornega predmeta ni pristojno okrajno sodišče, bilo je izreči nepristojnost.

Zahteva, naj se eksekucija odloži, je pa po §-u 42 št. 5 izvrš. r. utemeljena pod pogojem, da je to sodišče po §-ih 37 in 17 izvrš. r. pristojno, in zato jej je bilo ugoditi z zgoraj navedenimi utesnitvami.

Okrožno sodišče mariborsko je tožiteljevim rekurzom ugodilo, sklepe okrajnega sodišča v izpodbijanih točkah razveljavilo in prvi inštanci naložilo, da naj po pravomočnosti sklepa druge inštanice tožbo po zakonu reši.

Razlogi.

Rekurent je, nasprotno razlogom prvega sodišča, mnenja, da se v le-tem slučaju ni kršilo s predmetno izvršbo zgol formalno, nego tudi materijalno pravo upnikov, ki jih zastopa konkurzni oskrbnik, in da je tožba, naj se ta kršitev odstrani, dejansko opozicijska tožba po zmislu §-a 37 izvrš. reda, za kakršno je po tem §-u pristojno po začetni eksekuciji izvršilno, torej pozvano sodišče. To rekurentovo mnenje je pravo.

Kajti po §-u 1 konk. reda zadobe z otvoritvijo konkurza vsi upniki pravico, vzeti premoženje skupnega dolžnika v shrambo in upravo in ga porabiti v svoje poplačilo.

Po §-u 1 in nasl. izpodbojnega zakona se daje v to svrhu upnikom pravica, nekatera pravna dejanja izpodbijati, da so nasproti njim neveljavna, in po §-u 12 leg. cit. izpodbijanje tudi ni izključeno takrat, kadar se je bila za pravna dejanja, ki jih je izpodbijati, dosegla izvršljiva sodba ali izvršilni naslov.

Oprava eksekucije je tedaj takšno pravno dejanje, ki ga je moči izpodbijati pod pogoji §-ov 5 in 6 izpodb. zak. Čeprav takrat, ko je toženec pridobil sodno zastavno pravico, konkurz formalno še ni bil otvorjen, vendar varujejo in sicer z učinkom nazaj na čas ustavljenih plačil navedena določila §-ov 5 in 6 izpodb. zak. upnikom pravico, da smejo dolžnikovo, izvršbi podvrženo premoženje po določilih konkurznega reda porabiti za poplačila svojih terjatev. Potemtakem je po navedenih določilih izpodbojnega zakona dotična pravica upnikov eksistentna že takrat, ko je skupni dolžnik ustavil plačila. Ta materijalna pravica upnikov je bila tedaj kršena z rubežem — opravljenim sicer pred formalno otvoritvijo konkurza, vendar pa po dejanski ustavitvi plačil, ki je nastopila že pred otvoritvijo konkurza.

Z izpodbojno tožbo, s katero se skuša zlasti odstraniti kršitev te pravice, trdijo tedaj upniki, zastopani po konkurznem oskrbniku, torej od skupnega dolžnika različen pravni subjekt, da imajo na predmetih, zadetih z eksekucijo, pravico, ki bi storila eksekucijo nedopustno; zato ima ta tožba vse pogoje opozicijske tožbe po zmislu §-a 37 izvrš. reda.

Ker je bilo takrat, ko se je začela uveljavljati le-ta izpodbojna tožba, ki jo je smatrati za opozicijsko tožbo, izvršilno postopanje proti Mateju St., oziroma proti njegovi konkurzni masi, že uvedeno, ter je bilo uveljavljanje tožbenega zahtevka na pravno neveljavnost pridobljenih zastavnih pravic dejansko povzročeno z eksekucijo, torej z izvršilnim postopanjem, je bilo za rešitev te tožbe po odst. 2 §-a 47 izvrš. reda dejansko pristojno izvršilno sodišče.

Rekurzu je bilo torej ugoditi, prvosodni sklep v izpodbijanem delu razveljaviti in sodišču naložiti, naj po pravomočnosti tega sklepa tožbo reši.

Vrhovno sodišče je s sklepom od 17. novembra 1904 št. 16.430 revizijski rekurz toženčev zavrnilo iz istih pravih razlogov rekurznega sodišča, dodavši, da le le-ta izpodbojna

tožba spor, ki se je uvedel vsled eksekucijskega postopanja, in o tem je po 2. odst. §-a 17 izvrš. r razsojati mariborskemu okrajnemu kakor izvršilnemu sodišču.

Kazensko pravo.

Po §-u 468 k. z. mora imeti storilec namen, da se stvar poškoduje in si biti svest protipravnosti svojega dejanja; tega ni, če kdo raztrga časopis le iz ogorčenja radi njegove vsebine.

C. kr. najvišji sodni in kasacijski dvor je dne 25. julija 1906 pod št. 12.729 na ničnostno pritožbo c. kr. generalne prokurature v obrambo zakona po javni razpravi spoznal za pravo:

S kazensko sodbo c. kr. okrajnega sodišča v Ptujju z dne 3. maja 1906 U V 367/6/3 se je kršil zakon; ta sodba se, ker nična, razveljavlja, in Marija Tašnar se obtožbe radi prestopka po §-u 468 k. z. oprošča po §-u 259 št. 3 in §-u 447 k. p. r. ter reši tudi povračila kazenskoopravnih stroškov.

Razlogi.

Marija Tašnar, 26 let stara posestnikova hči iz Derstenika je prišla dne 11. aprila 1906 v hišo Leopolda Poliča, je vzela izvod časopisa »Štajerca«, ki je visel na steni, v roke in ga brala. V listu je bil med drugim tudi članek, ki je sramotil prejšnjega kaplana v Dersteniku. Nevoljna in jezna radi vsebine tega članka je Marija Tašnar list raztrgala. Naročnik in lastnik lista Leopold Polič, kateremu je Marija Tašnar opomnila, naj se rajši naroči na »Naš dom«, ali »Slov. Gospodarja« in da je greh brati »Štajerca«, je izjavil samo toliko, da mu ni nič do tega, če je Marija Tašnar ta list raztrgala, ker itak pozna njegovo vsebino. Odškodnine ni zahteval nikake, ker je bil list že prebral. Marija Tašnar je pa vendar Poliču dne 15. aprila 1906 poslala po Lizi Kramberger 6 h, kakor se prodaja isti list. Dne 28. aprila 1906 je uprava lista »Štajerca« vložila proti Mariji Tašnar pri c. kr. sodišču v Ptujju kazensko ovadbo radi prestopka po §-u 468 k. z. in obtoženka je bila s sodbo omenjenega sodišča

z dne 3. maja 1906, U V 367/6/3 za krivo spoznana tega preprestopka in obsojena na 24 ur zapora ter povračilo stroškov in sicer glede na to, da ima časopis že radi papirja neko vrednost in da nevolja obtoženke radi sramotilnega članka nje ne more oprostiti kazni, ker je članek zadeval drugo osebo. Marija Tašnar je kaznen takoj prestala in njena prošnja za obnovno kazensko postopanje je bila na I. in II. inštanci zavrnjena.

Ta kazenska sodba pa ni po zakonu.

V subjektivnem pogledu mora po §-u 468 k. z. storilec imeti namen, da se stvar poškoduje, mora spoznati, da v njegovem dejanju tiči prikrajšanje imovinske vrednosti in si mora biti svest protipravnosti svojega dejanja. Stvarni stan, ki ga je okrajni sodnik ugotovil, pa kaže, da Marija Tašnar lista ni raztrgala z namenom, da bi Leopolda Poliča materijalno oškodovala, nego je to storila samo zategadelj, da je izrazila svojo nezadovoljnost in ogorčenje radi članka, ki je duhovnika sramotil. Vrhu tega je list imel komaj še kako vrednost za naročnika Leopolda Poliča, ker ga je bil že prečital. Saj Leopold Polič ni zahteval nikake odškodnine.

Po vsem tem je bilo ničnostni pritožbi, vloženi od c. kr. generalne prokurature po §-u 33 k. pr. r. ugoditi in izreči, kakor je zgoraj navedeno.

Dr. A. B.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. avgusta 1906.

— (Odvetniška zbornica kranjska) je imela dne 24. jun. dop. svoj redni občni zbor, ki je bil dobro obiskan. Predsednik g. dr. Majaron je, otvorivši zborovanje ob 11. uri, v svojem nagovoru proslavljal s toplimi besedami bivšega kolego g. dr. Munda, ki se je z dnem 1. julija 1905 odpovedal odvetništvu, ter l. 1905. umrla kolega gg. drja. Ahazhizha in Pfeffererja. Na njegov poziv so se zborovalci v znak sožalja ob smrti obeh imenovanih odličnih zborničnih članov dvignili raz sedeže. Na to je prevzel zapisnik g. dr. Vodušek, a za overovatelja sta bila izvoljena gg. drja. Kokalj in Ravnihar.

Prečitalo se je poročilo odborovo po zmislu §-a 15. posl. r. o poslovanju v dobi od 1. junija 1905 do 31. maja 1906. Iz tega se je zvedelo med drugim: Odboru je došlo 349 vlog, katere je rešil predsednik, odnosno